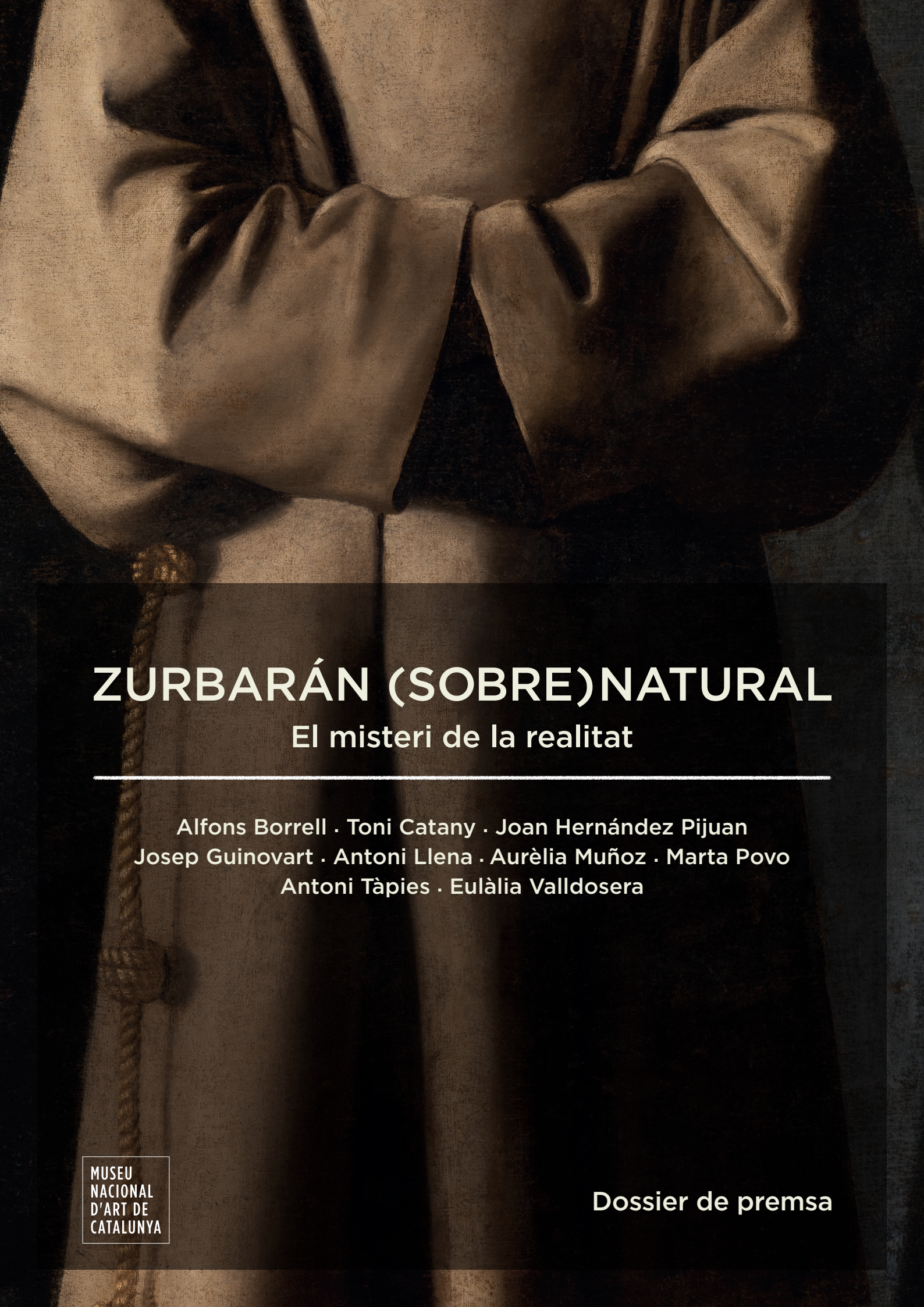

ZURBARÁN (SOBRE)NATURAL

El misteri de la realitat

Alfons Borrell · Toni Catany · Joan Hernández Pijuan
Josep Guinovart · Antoni Llena · Aurèlia Muñoz · Marta Povo
Antoni Tàpies · Eulàlia Valldosera

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

Dossier de premsa

Organitza i produeix

Museu Nacional d'Art de Catalunya

Comissaris

Àlex Mitrani, conservador d'art contemporani del MNAC

Joan Yeguas, conservador d'art del Renaixement i Barroc del MNAC

Restauració

Carme Ramells

i l'equip de Restauració i Conservació Preventiva del MNAC.

Del 20.03 al 29.06.25

SALA TEMPORAL T1

La col·laboració entre el Musée des Beaux Arts de Lyon, el Boston Museum of Fine Arts i el Museu Nacional d'Art de Catalunya ha permès reunir en aquesta exposició les tres versions de *Sant Francesc d'Assís segons la visió del Papa Nicolau V*, de Zurbarán. Agraïm també la participació del Museo Nacional del Prado, gràcies al qual es poden veure juntes, per primera vegada a Barcelona, les dues versions de l'obra *Natura morta d'atuell*.

Imatge de portada: Francisco de Zurbarán, Fragment de *Sant Francesc d'Assís segon la visió del Papa Nicolás V*, Detall, 1635-1640. Museu Nacional d'Art de Catalunya

ZURBARÁN (SOBRE)NATURAL

Alfons Borrell · Toni Catany · Joan Hernández Pijuan · Josep Guinovart · Antoni Llena
Aurèlia Muñoz · Marta Povo · Antoni Tàpies · Eulàlia Valldosera

Gràcies a la col·laboració entre el Musée des Beaux Arts de Lió, el Boston Museum of Fine Arts i el Museu Nacional d'Art de Catalunya, s'han pogut reunir per aquesta exposició, de manera absolutament excepcional, les tres versions que Zurbarán va realitzar de *La visió de sant Francesc pel Papa Nicolau V*. La possibilitat de confrontar les tres pintures aporta llum sobre cada una d'elles i és el cor d'una exposició que mostra també altres obres del mestre del barroc procedents de museus espanyols i internacionals. Però encara més enllà, aquesta exposició revela com l'eco de Zurbarán arriba fins a nosaltres a través d'una sèrie d'artistes que l'homenatgen o que porten a terme una recerca paral·lela. En les obres d'**Alfons Borrell, Toni Catany, Joan Hernández Pijuan, Josep Guinovart, Antoni Llena, Francisco Martínez, Aurèlia Muñoz, Marta Povo, Antoni Tàpies, i Eulàlia Valldosera** es pot apreciar una continuïtat en la síntesi formal i en l'aspiració espiritual. Com Zurbarán, aquests artistes ens mostren com accedir a una experiència estètica transcendent a través de la matèria, la llum i la geometria.

Francisco de Zurbarán (1598-1664) és un dels mestres més representatius del Segle d'Or espanyol. Els principis fonamentals del seu art estan vinculats al naturalisme barroc, a Caravaggio i el tenebrisme. Zurbarán pinta amb precisió allò que poden veure els ulls, però amb la voluntat d'anar més enllà de la realitat tangible per descobrir una dimensió profunda i espiritual de la vida, que avui en dia sembla una necessitat sovint compartida.

El punt de partida de l'exposició és *La visió de sant Francesc pel Papa Nicolau V*, on Zurbarán plasma un episodi llegendari segons el qual el Papa va sol·licitar veure el cos momificat del sant a la cripta de la basílica d'Assís. El pintor condensa una acció narrativa complexa, posant el focus en l'essencial i mostrant només la visió subjectiva del Papa. Zurbarán disposa la figura de sant Francesc com una obra d'art en un museu, treballant amb la llum, l'espai i els volums. Li atorga així força i una presència prodigiosa, fent que sembli que la mòmia del sant pren vida pròpia. A partir de la contemplació d'allò real, les imatges ens transporten més enllà de la realitat, o al seu interior, la seva ànima.

L'exposició es planteja com una seqüència d'instal·lacions que permeten veure la transcendència de la realitat a través de les imatges creades per Zurbarán i pels artistes contemporanis.

A la col·lecció del MNAC, Francisco de Zurbarán és precisament un dels pintors del Segle d'Or més representats, amb cinc obres autògrafes i una de taller. Cal recordar que, gràcies als llegats, donacions i adquisicions del col·leccionisme burgès, el Museu Nacional compta amb un important fons de pintura d'aquest període que, a més d'obres de Zurbarán, inclou obres de Velázquez, Ribera, Maíno o El Greco.

Francisco de Zurbarán, *Sant Francesc d'Assís segons la visió del Papa Nicolau V.* 1635-1640. © Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

La restauració

La versió de *La visió de sant Francesc pel Papa Nicolau V* de la col·lecció del MNAC ha estat sotmesa a un profund procés de restauració per part de l'equip del Museu, un procés que ha permès recuperar l'aspecte original de l'obra i treure a la llum detalls que el pas del temps havia ocultat.

Aquesta complexa tasca de restauració ha desvetllat el fons, ocult sota repintades que falsejaven el context original. L'escena ha recuperat la seva profunditat: l'ombra que projecta el sant i l'arc superior d'una fornícula, elements que també es repeteixen a les versions de Lió i Boston. Així mateix, s'ha recuperat la volumetria de la figura a través de detalls com ara els plecs de l'hàbit o els pèls del rostre –celles i barba– que ara es poden apreciar.

Aquesta restauració s'ha pogut realitzar gràcies a una donació de la Fundació Francisco Godia.

Francisco de Zurbarán, *Sant Francesc d'Assís segons la visió del Papa Nicolau V*. 1636
Musée des Beaux-Arts de Lyon. © Lyon MBA
– Foto Martial Couderette

Francisco de Zurbarán, *Sant Francesc d'Assís segons la visió del Papa Nicolau V*. 1640-1645
Herbert James Pratt Fund. Museum of Fine Arts, Boston © Museum of Fine Arts, Boston

Les dues versions de *Natura morta d'atuell*s juntes per primera vegada a Barcelona

Al voltant de les tres versions de Sant Francesc, l'exposició mostra una acurada selecció d'obres del mestre. Una altra fita d'aquesta exposició és la reunió de les dues versions bessones de la seva cèlebre *Natura morta d'atuell*s, la del Museo del Prado i la del Museu Nacional d'Art de Catalunya, que per primera vegada es poden veure juntes a Barcelona. Només s'havien vist juntes en una ocasió, l'any 1988, a una mostra a Madrid, des que es trobaven a la col·lecció Cambó.

En aquestes pintures Zurbarán genera una estètica del buit, la distància i la presència, i del silenci, on el límit entre la quotidianitat i el misteri religiós es difuminen. La claredat sintètica de les seves composicions i la senzillesa amb què ordena els objectes al seus bodegons són també característiques pròpies i distintives d'aquest autor.

Aquesta claretat també es pot veure en les nombroses figures que va pintar i que representen el tema del frare, monjo o sant, referent d'una humanitat religiosa, concentrada en el pensament i la meditació. A través de diferents exemples d'obres amb aquesta temàtica, que s'han pogut reunir per aquesta exposició, podem apreciar tant el sentit humà com el sentit arquitectònic amb què l'artista construïa les seves composicions. Zurbarán representa les qualitats, les textures i els volums d'allò viu. En les seves obres els plecs, la geometria de les superfícies, els volums i els buits, les llums i les ombres, estableixen un llenguatge complex i simple a la vegada que ens convida a la contemplació silenciosa.

Així, en aquesta exposició es poden veure altres representacions d'aquesta mateixa temàtica, com ara els retrats del *Beat Heinrich Seuse* (Museo de Bellas Artes de Sevilla), *Sant Francesc d'Assís en oració* (Museo del Prado) i *Sant Domènec de Guzmán llegint* (col·lecció particular), que Zurbarán ubica en un espai fora del temps, i que comuniquen la seva força espiritual interior. També s'exposen *La santa faç* (Museo de Bellas Artes de Bilbao) i l'*Agnus Dei* (col·lecció particular). Finalment, el misticisme barroc de la *Immaculada* i la *Mare de Déu de la Mercè* (Museo de Navarra) evoquen d'una manera exuberant l'adoració davant la naturalesa divina de la Verge.

Zurbarán demostra que l'art modela imatges que no repliquen la realitat sinó que la transcendeixen en quelcom que ens apropa al misteri de la vida. En ell la natura esdevé reveladora d'allò sobrenatural. Les seves obres són dispositius per a la contemplació profunda, per a la meditació que ens obre a una experiència espiritual. La simplicitat i la puresa de les seves formes ens fascina i s'apropa a una sensibilitat contemporània. Acompanyat dels creadors contemporanis, ens condueix a una experiència i una reflexió sobre el poder de l'art i la potència de les imatges i de la seva capacitat per generar il·lusió de realitat, totes aquestes qüestions són una experiència que coneixem tan bé al segle XXI.

Francisco de Zurbarán, *Natura morta d'atuellis*, C. 1650. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Francisco de Zurbarán, *Natura morta d'atuellis*, C. 1650. Museo Nacional del Prado, Madrid

Els artistes contemporanis

L'exposició situa l'obra de Zurbarán en paral·lel amb la d'artistes contemporanis catalans: Antoni Tàpies, Aurèlia Muñoz, Josep Guinovart, Joan Hernández Pijuan, Alfons Borrell, Toni Catany i Marta Povo. Antoni Llena, que abans d'esdevenir artista en plenitud va ser monjo franciscà, i Eulàlia Valldosera han realitzat dues importants instal·lacions especialment per aquesta exposició.

Amb llenguatges i tècniques molt diversos, que van de l'abstracció a la fotografia naturalista, passant per la instal·lació, aquests artistes mostren la pervivència d'una sensibilitat i d'una mirada atenta que ens permet enfrontar-nos a l'enigma de la vida.

Zurbarán (sobre)natural permet trobar associacions que ajuden a assenyalar grans temes en certa manera atemporals, com el misteri de la realitat, la transcendència o la fascinació per les imatges. Es genera una alimentació de doble sentit entre les obres històriques i les contemporànies, de forma que unes contribueixen a enriquir la lectura de les altres. D'aquestes associacions sorgeixen preguntes sobre la naturalesa de les imatges, la funció reveladora de l'art, la dimensió metafísica de la natura, la bellesa i l'aspiració a una experiència religiosa a partir de la humil quotidianitat.

El catàleg

En el catàleg de l'exposició s'aborda la figura i l'obra de Zurbarán des de diferents punts de vista. Alhora que els comissaris donen les seves claus i expliquen la col·lecció d'art barroc del Museu, Sílvia Canalda explica la iconografia que es troba en la base de les tres rèpliques de la visió de sant Francesc d'Assís, com es va anar construint aquest fals històric i quin ressò té a l'art. Cécile Vincent-Cassy posa en evidència com la interpretació de l'art de Zurbarán es segueix fent en clau religiosa alhora que Lola Josa penetra en la seva espiritualitat a través de la poesia de sant Joan de la Creu, i com a través d'obres com *Noche oscura del alma* podem entendre quin podria haver estat el procés que va il·luminar la seva inspiració. Per la seva banda, dos textos escrits per especialistes de l'Àrea de Restauració i Conservació Preventiva del Museu, expliquen la complexa tasca de restauració.

Espai de mediació

L'exposició comptarà amb un espai final de mediació, l'espai +Zurbarán, en el qual s'oferiran diferents recursos i continguts audiovisuals de producció pròpia per tal de mostrar altres relats i punts de vista a l'entorn de la mostra, amb especial èmfasi al procés de restauració de l'obra de *Sant Francesc segons la visió del Papa Nicolau V* de Zurbarán. Tots aquests continguts s'aniran publicant al Canal+MNAC (canal.mesmnac.cat), l'aparador de continguts audiovisuals digitals del Museu.

Antoni Llena, *SOS: senyals de fum des d'un subsol. Zurbarán*, març 2024

Marta Povo, *Còrdova* (col·lecció "*Presència de la llum*"), 1989
Dipòsit de la Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional
de Fotografia, 2024. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Àmbits de l'exposició i textos de sala

Entreme donde no supe,
y quedeme no sabiendo,
toda ciencia trascendiendo.

Sant Joan de la Creu,
Coplas hechas sobre un éxtasis de harta contemplación, 1573-1574

Introducció

Francisco de Zurbarán (1598-1664) és un dels mestres més representatius del Segle d'Or espanyol. Els principis fonamentals del seu art estan vinculats al naturalisme barroc: pintar amb precisió allò que poden veure els ulls, però amb la voluntat d'anar més enllà de la realitat tangible per descobrir una dimensió profunda i espiritual de la vida, interpretant el discurs religiós de l'època. Gràcies a la col·laboració entre el Musée des Beaux Arts de Lió, el Boston Museum of Fine Arts i el Museu Nacional d'Art de Catalunya, s'han pogut reunir per a aquesta exposició, de manera absolutament excepcional, les tres versions que Zurbarán va fer de *La visió de sant Francesc del Papa Nicolau V*. Aquest tema iconogràfic revela la inventiva de l'artista extremeny, que empra la pintura com un mitjà de revelació transcendent. La seva austeritat i contundència formal troben eco en diferents artistes catalans contemporanis, que l'homenatgen o que en fan una recerca paral·lela. Antoni Tàpies, Aurèlia Muñoz, Josep Guinovart, Joan Hernández Pijuan, Alfons Borrell, Toni Catany i Marta Povo ens mostren com es pot accedir a una experiència estètica de meditació a través de la matèria, la llum i la geometria. Antoni Llena, antic monjo franciscà, i Eulàlia Valldosera han dut a terme dues instal·lacions especialment per a l'ocasió. Reunir Zurbarán i aquests artistes enriqueix les lectures i ens porta a constatar que les grans inquietuds de la humanitat perduren en el temps.

Àmbit 1

El *Sant Francesc d'Assís a partir de la visió del papa Nicolau V* és una representació que s'inspira en un succés llegendari, reportat per primera vegada l'any 1557.

El Papa i el seu seguici baixaren a la fosca cripta d'Assís a veure el sant, només amb la il·luminació d'una torxa, i van descobrir meravellats la presència del seu cos momificat. La majoria dels pintors descriuen l'escena de forma narrativa, però Zurbarán simplifica una història complexa en un quadre que impacta l'espectador, que se situa en el lloc del sant pare i comparteix una experiència subjectiva al llindar del miracle: el descobriment d'un cadàver que sembla viu. Es tracta de l'art en la seva màxima potència, quan una imatge ens porta més enllà de la realitat aparent.

Com Zurbarán, alguns artistes contemporanis empren la síntesi abstracta per transcendir les imatges banals i conduir-nos a la reflexió íntima. Així, Antoni Tàpies efectua un moviment d'aproximació a la matèria i monumentalitza uns plecs que evoquen un espai a la vegada material i mental. Alfons Borrell, per la seva banda, construeix un buit essencial, ple de vibracions i ferides.

La restauració

Històricament, la versió de sant Francesc conservada a Barcelona s'ha considerat diferent de les altres dues. I és que les formes que Zurbarán va pintar al voltant de la figura quedaven ocultes sota una capa de color negre, afegida molt abans que l'obra ingressés al Museu, i un vernís esgrogueït desvirtuava el joc de llums i ombres. Els estudis tècnics i la restauració duta a terme amb motiu de l'exposició han identificat i revertit les transformacions ocasionades per l'envelliment dels materials i les vicissituds viscudes. La intervenció ha resignificat la lectura de l'obra i s'ha recuperat l'essència d'allò matèric i més genuí de la pintura: una paleta austera, però efectiva, capaç de crear sensació de corporeïtat i una atmosfera mística.

Àmbit 2

Francisco de Zurbarán,
Sant Francesc en oració, 1659
Museo Nacional del Prado, Madrid

Zurbarán és bàsicament un pintor de temàtica religiosa i un dels principals intèrprets del pensament catòlic en plena Contrareforma (la renovació teològica de l'Església després del Concili de Trento). El seu art volia connectar amb la divinitat mitjançant els sentits, interpretant el que és sobrenatural des d'un punt de vista humà, segurament imbuït per textos d'autors com sant Ignasi de Loiola, sant Joan de la Creu o sant Felip Neri. Això ho representa sovint mitjançant figures individuals aïllades, que viuen intensament el seu fervor espiritual.

El misticisme té moltes facetes. Antoni Llena dibuixa obsessivament a partir de les iconografies zurbaranesques de la santedat i la religió, i en descobreix les dimensions de fragilitat, esoterisme i, potser, erotisme. Josep Guinovart evoca, des de la matèria, la dualitat entre llum i fosc. Marta Povo ho fa amb la fotografia i captura la manifestació reveladora i mística de la llum, quasi miraculosa.

Francisco de Zurbarán, *Beat Heinrich Seuse*, 1636-1638. Museo de Bellas Artes de Sevilla

Àmbit 3

Zurbarán també és considerat com un dels mestres del bodegó, o natura morta, del segle XVII. Un dels factors més destacats de les poques obres conservades és el càlcul rigorós i ordenat de les composicions. El pintor endreça elements desiguals amb una precisió quasi geomètrica i modela els volums a través de la llum, fet que fa emergir els objectes de la foscor amb gran sobrietat i contundència. El conjunt provoca una gran sensació de pausa i silenci, que pot conduir l'espectador a qüestionar-se sobre el pas del temps. Analitzant el gènere del bodegó, Hernández Pijuan organitza distància i llum per mostrar la compartida estructura fonamental de les coses i de la pintura. Toni Catany replica l'ordre zurbaranesc i introdueix el factor temps amb l'estranya bellesa de la putrefacció.

Toni Catany, *Natura morta núm. 148*, 1988.
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Àmbit 4

Aurèlia Muñoz, *Ens social*, 1976.
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Francisco de Zurbarán,
Immaculada Concepció, 1632
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Zurbarán i la ciutat de Sevilla van tenir un paper remarcable en la difusió del culte a la Immaculada Concepció. Les aparicions marianes són manifestacions de la Mare de Déu davant de persones en un context determinat. Sovint el cos de la Verge està suspès o flota a l'aire, un fenomen extraordinari que es pot etiquetar com a levitació. Maria quasi sempre rep ajuda divina, ja sigui en forma de núvols (daurats o blanquinosos), angelets (de cos sencer o en la versió querubí -cap i ales-) o la mitja lluna de la Immaculada (símbol de castedat). Aquesta sèrie de recursos escenogràfics crea una geografia imaginària entre el cel i la terra.

Desmitificació i rehabilitació espiritual poden coincidir. Eulàlia Valldosera projecta llum sobre uns modestos utensilis, tradicionals i moderns. De l'ombra d'un pot de neteja sorgeix la figura de la Mare de Déu; un calze es dibuixa a partir d'un recipient de detergent Colón. Aquesta presència mariana, sorgida de la més gran humilitat, denuncia ordres establerts alhora que defineix una energia específicament femenina. Finalment, Aurèlia Muñoz dona una qualitat aèria al teixit nuat que reuneix diferents cossos, de manera que aporta una dimensió social i unitària a aquesta presència.

Activitats

Conferència inaugural

Mirar Zurbarán avui

Dijous 20 de març, de 18 a 18.45 h, Sala Oval

Conferència a càrrec dels comissaris de l'exposició, Àlex Mitrani, conservador d'Art Contemporani i Joan Yeguas, conservador de Renaixement i Barroc del MNAC.

Entrada lliure i amb invitació. Aforament limitat.

Les claus de l'exposició Zurbarán (sobre)natural

Diumenge 30 de març, 11.30 h

Els comissaris de l'exposició *Zurbarán (sobre)natural*, Àlex Mitrani i Joan Yeguas, n'expliquen les claus.

Visites comentades

Dissabtes del 5 d'abril al 21 de juny, 11.30 h

Visites d'autor/a

Zurbarán (sobre)natural vist per... Pere Llobera, Maria Gelpí, Lola Josa

Dissabtes, 26 abril, 3 de maig, 7 de juny, 11.30 h

26 abril > Visita comentada a càrrec de **Pere Llobera**, artista visual que combina la seva pràctica artística pictòrica figurativa amb el comissariat d'exposicions i altres formes de col·laboració artística.

3 de maig > Visita comentada de l'exposició a càrrec de **Maria Gelpí**, professora de Filosofia, especialista en avantguardes artístiques, llicenciada en Dret i en Teologia; escriu per a diversos mitjans com El Confidencial, Muy Historia o La Nueva Carne.

7 de juny > Visita comentada a l'exposició a càrrec de **Lola Josa**, especialista en teatre clàssic i poesia barroca, és professora a la Universitat de Barcelona, on dona classes i investiga sobre Literatura de l'Edat d'Or a la Facultat de Filologia.

Taller / Pràctica artística

De la terra a la pintura

Diumenges 13 abril i 11 de maig, 11.30 h

Taller familiar de pintura amb fang a càrrec de Nevenka Pavic- La Glòria Factoria de Arte.

Activitat recomanada per a infants a partir dels 7 anys.

Dansa i música

Espai Impro de l'EIA Oriol Martorell

Diumenge 15 juny, d'11 a 14 h

Presentació d'un treball en forma de performance col·lectiva i improvisacions amb poesia, música i moviment, per part de l'alumnat de l'Escola Institut Artístic Oriol Martorell.

Concert música barroca ESMUC

Zurbarán. Lliçó d'electro-tenebres

Diumenge 1 de juny, matí, Sala Oval

Repertori de música barroca que dialogarà amb l'electrònica i la contemporaneïtat, a càrrec d'alumnes de l'ESMUC.

Podcasts diàlegs amb públic

Diàlegs XVII - XXI

Dissabtes 10, 24 i 31 de maig, 19.30 h,

Tres diàlegs amb públic per aprofundir en diferents aspectes relacionats amb l'exposició.

Sensibilitat barroca amb Maria Garganté i Joan Yeguas. **10 de maig**

Silencis, xiuxiueixos i ecos amb *amor rumor*. **24 de maig**.

La poètica de la imatge amb Àlex Mitrani i Andrea Soto. **31 de maig**

Nit dels Museus, 17 de maig

Comentaris d'obres a l'exposició a càrrec de les educadores.

A més...

Gastronomia

Tast de cuina conventual + visita a l'exposició Zurbarán (sobre)natural

Dimecres 4 de juny, 18.30 h tast a El Sortidor.

Dimecres 11 de juny, 18.30 h visita comentada a l'exposició.

Cinema. Projectió a la Filmoteca de Catalunya de la pel·lícula *Des homes et des dieux* (Xavier Beauvais, 2010, 122'), dins el cicle ***Per amor a les Arts***. Presentada per Àlex Mitrani. 17 h

Obres

Francisco de Zurbarán
(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Natura morta d'atuell's

C. 1650
Oli sobre tela
Museo Nacional del Prado, Madrid

Francisco de Zurbarán
(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Natura morta d'atuell's

C. 1650
Oli sobre tela
Museu Nacional d'Art de Catalunya,
Barcelona

Francisco de Zurbarán
(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Immaculada Concepció

1632
Oli sobre tela
Llegat de Santiago Espona, 1958
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Sant Francesc d'Assís segons la visió del papa Nicolau V

1635-1640

Oli sobre tela

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Sant Francesc d'Assís segons la visió del papa Nicolau V

1636

Oli sobre tela

Musée des Beaux-Arts de Lyon

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Sant Francesc d'Assís segons la visió del papa Nicolau V

C. 1640-1645

Oli sobre tela

Herbert James Pratt Fund

Museum of Fine Arts, Boston

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Agnus Dei

1632

Oli sobre tela

Col·lecció particular

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Natura morta amb plat de codonys

1633-1635

Oli sobre tela

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Toni Catany

(Llucmajor, 1942 - Barcelona, 2013)

Natura morta núm. 148

1988

Procés cromogènic sobre paper plàstic

Donació de l'artista, 2000

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Antoni Tàpies
(Barcelona, 1923 - 2012)

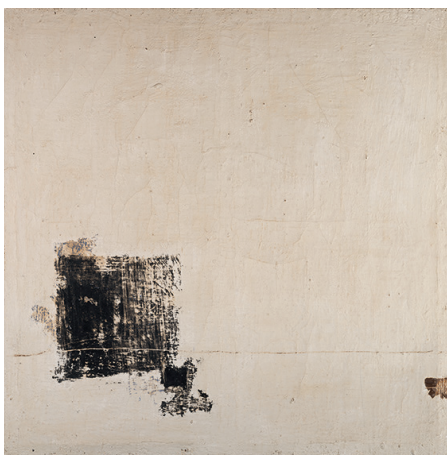
Gran tela grisa per a Documenta

1964

Tècnica mixta sobre tela i fusta

Museo de Arte Contemporáneo del País

Vasco. Artium Museoa, Vitòria-Gasteiz

Alfons Borrell
(Barcelona, 1931 - Sabadell, 2020)

Sense títol

1959

Oli sobre tela

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional d'Art, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Josep Guinovart
(Barcelona, 1927 - 2007)

Homenatge a Zurbarán

1964

Fustes, teles i acrílic sobre llenç adherit a taula

Col·lecció Fundació Juan March,

Museo de Arte Abstracto Español, Cuenca

Francisco de Zurbarán
(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Beat Heinrich Seuse
1636-1638
Oli sobre tela
Museo de Bellas Artes de Sevilla

Francisco de Zurbarán
(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Sant Domènec de Guzmán Ilegint
1630-1635
Oli sobre tela
Col·lecció particular, Barcelona

Francisco de Zurbarán
(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Sant Francesc en oració
1659
Oli sobre tela
Museo Nacional del Prado, Madrid

Marta Povo
(Barcelona, 1951)

Sense títol (col·lecció “Presència de la llum”)

C. 1984 -1989

Gelatina i plata sobre paper baritat virat al seleni

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional de Fotografia, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Marta Povo
(Barcelona, 1951)

Mallorca (col·lecció “Presència de la llum”)

1989

Gelatina i plata sobre paper baritat virat al seleni

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional de Fotografia, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Marta Povo
(Barcelona, 1951)

Còrdova (col·lecció “Presència de la llum”)

1989

Gelatina i plata sobre paper baritat virat al seleni

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional de Fotografia, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Marta Povo
(Barcelona, 1951)

Còrdova (col·lecció “Presència de la llum”)

1989

Gelatina i plata sobre paper baritat amb bany al seleni
Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional de Fotografia, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Marta Povo
(Barcelona, 1951)

Mesquita de Còrdova (col·lecció “Presència de la llum”)

1989 (tiratge 1990)

Gelatina i plata sobre paper baritat

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional de Fotografia, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Marta Povo
(Barcelona, 1951)

Campanet, Mallorca (col·lecció “Presència de la llum”)

1984-1989

Gelatina i plata sobre paper baritat virat al seleni

Dipòsit de la Generalitat de Catalunya.

Col·lecció Nacional de Fotografia, 2024

Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

Mare de Déu de la Mercè amb dos mercedaris

1635-1640

Oli sobre tela

Museo Nacional del Prado, Madrid

Cristóbal de Acebedo

(Múrcia, 1602-1642), en col·laboració
amb Lorenzo Suárez (Múrcia, 1600/1601 - 1648)

Reconeixement del cos de sant Francesc d'Assís

C. 1639

Oli sobre tela

Instituto Teológico de Murcia, OFM

Francisco de Zurbarán

(Fuente de Cantos, 1598 - Madrid, 1664)

La Santa Faç

C. 1660

Oli sobre tela

Museo de Bellas Artes de Bilbao

Francisco Antonio Martínez Bustamante
(Santander, 1680 - Oviedo, 1745)

***El papa Nicolau V venerant la mòmia de sant Francesc
a la cripta d'Assís en presència d'un donant***
1714

Oli sobre tela
Museo de la Iglesia en Asturias.
Catedral San Salvador de Oviedo

Taller de Francisco de Zurbarán

Màrtir mercedari

C. 1636-1640
Oli sobre tela
Col·lecció particular, Barcelona

Antoni Llena
(Barcelona, 1942)

SOS: senyals de fum des d'un subsol.
Zurbarán
2024

Pastel i llapis sobre paper
Col·lecció de l'artista

Joan Hernández Pijuan
(Barcelona, 1931 - 2005)

Tres copes sobre gris clar
1971
Oli sobre tela
Col·lecció Hernández Pijuan

Antoni Llena
(Barcelona, 1942)

Sense títol
1989 - 2010
Tècnica mixta
Col·lecció A34

Aurèlia Muñoz
(Barcelona, 1926 - 2011)

Ens social
1976
Macramé de sisal i jute
Donació dels hereus d'Aurèlia Muñoz, 2019
Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona

Eulàlia Valldosera
(Vilafranca del Penedès, 1963)

Maria (a Francisco de Zurbarán)
2024
Instal·lació lumínica en un espai blanc
de 10 m (profunditat) x 5 m (amplada) x 4 m
(alçada). Recipients de metall i ceràmica,
productes de neteja, llibres i projectors
de diapositives sense diapositives.
Col·lecció de l'artista

Fitxa de l'exposició

ZURBARÁN (SOBRE)NATURAL

Organitza i produeix

Museu Nacional d'Art de Catalunya

Comissaris

Àlex Mitrani, conservador d'art contemporani del MNAC

Joan Yeguas, conservador d'art del Renaixement i Barroc del MNAC

Restauració

Carme Ramells

i l'equip de Restauració i Conservació Preventiva del MNAC.

Del 20.03 al 29.06.25

SALA TEMPORAL T1

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

Oficina de premsa
Tel. 93 622 03 60
premsa@museunacional.cat

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat
[f](#) [t](#) @MuseuNac_Cat

[t](#) [f](#) [i](#) [p](#) [v](#)
blog.museunacional.cat

Un Museu compromès

